

อิทธิพลของการเรียนรู้ที่มีต่อความพึงพอใจของผู้สูงอายุในการจัดการระบบสุขภาพและ
สวัสดิการในโรงเรียนผู้สูงอายุ ตำบลราชสถิตย์ อำเภอไชโย จังหวัดอ่างทอง¹

The influence of learning on the satisfaction of Elderly towards
the management of the health and welfare system in the school
of the elderly Ratchasathit Subdistrict, Chaiyo District, Ang Thong Province

พิศภรณ์ วัฒนวรราชศิริ²

บทคัดย่อ

การศึกษาวิจัยในครั้งนี้ มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1.ศึกษาระดับความพึงพอใจในการจัดการระบบสุขภาพและสวัสดิการในโรงเรียนผู้สูงอายุ ตำบลราชสถิตย์ อำเภอไชโย จังหวัดอ่างทอง 2. เพื่อหาความสัมพันธ์ระหว่างการเรียนรู้ของผู้สูงอายุต่อการจัดการระบบสุขภาพและสวัสดิการในโรงเรียนผู้สูงอายุ ตำบลราชสถิตย์ อำเภอไชโย จังหวัดอ่างทอง 3. เพื่อหาความสัมพันธ์ระหว่างการเรียนรู้ของผู้สูงอายุต่อกิจกรรมของผู้สูงอายุ โรงเรียนผู้สูงอายุ ตำบลราชสถิตย์ อำเภอไชโย จังหวัดอ่างทอง มีวิธีดำเนินการวิจัยโดยอาศัยแบบสอบถามเป็นเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูล วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้สถิติในการวิเคราะห์ที่ได้แก่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการทดสอบสมมติฐาน โดยใช้สถิติการวิเคราะห์ถดถอยพหุคูณ (Multiple regression Analysis) กลุ่มประชากรตัวอย่างคือ นักเรียนผู้สูงอายุในโรงเรียนผู้สูงอายุตำบลราชสถิตย์ อำเภอไชโย จังหวัดอ่างทอง จำนวน 85 คน ผลการศึกษาพบว่า

ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง คิดเป็นร้อยละ 77.6 มีอายุมากกว่า 70 ปี จำนวนร้อยละ 37.6 มีการศึกษาระดับประถมศึกษาตอนต้น จำนวนร้อยละ 40.0 ประกอบอาชีพเกษตรกรจำนวนร้อยละ 42.4 มีโรคประจำตัวเป็นโรคความดันโลหิตสูง คิดเป็นร้อยละ 41.2

¹ บทความนี้เป็นส่วนหนึ่งของการค้นคว้าอิสระเรื่อง อิทธิพลของการเรียนรู้ที่มีต่อความพึงพอใจของผู้สูงอายุในการจัดการระบบสุขภาพและสวัสดิการในโรงเรียนผู้สูงอายุ ตำบลราชสถิตย์ อำเภอไชโย จังหวัดอ่างทอง

² นักศึกษาปริญญาโทโครงการทวิปริญญาโท หลักสูตรทวิปริญญาโททางรัฐประศาสนศาสตร์และบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยรามคำแหง

ผู้สูงอายุในโรงเรียนผู้สูงอายุตำบลราชสถิตย์ อำเภอไชโย จังหวัดอ่างทอง มีความเห็นในด้านการเรียนรู้ อยู่ในระดับสูง มีความเห็นด้านความพึงพอใจในการให้บริการด้านสุขภาพผู้สูงอายุโดยรวม อยู่ในระดับสูง ด้านความพึงพอใจของผู้สูงอายุต่อระบบสวัสดิการอยู่ในระดับสูง และด้านความพึงพอใจของ

ผู้สูงอายุต่อการเข้าร่วมกิจกรรมในโรงเรียนผู้สูงอายุอยู่ในระดับสูง การพิสูจน์สมมติฐานที่ว่าการเรียนรู้ของผู้สูงอายุ มีความสัมพันธ์กับความพึงพอใจด้านสุขภาพ ด้านสวัสดิการ และกิจกรรมของผู้สูงอายุในโรงเรียนผู้สูงอายุ ตำบลราชสถิตย์ อำเภอไชโย จังหวัดอ่างทอง ผลการวิเคราะห์พบว่าการเรียนรู้ของผู้สูงอายุ มีความสัมพันธ์กับความพึงพอใจโดยภาพรวมอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

Abstract

The purpose of the study were to 1) To study the level of satisfaction in the management of the health and welfare system in schools for the elderly Ratchasathit Sub-district, Chaiyo District, Angthong Province 2) To find the relationship between learning of the elderly and the management of the health and welfare system in the school for the elderly Ratchasathit Subdistrict, Chaiyo District, Angthong Province 3) To find the relationship between the elderly's learning and the elderly's participation in activities in the school for the elderly Subdistrict, Chaiyo District, Ang Thong Province. There is a method for conducting research using questionnaires as a tool to collect data. Data were analyzed by using statistical analysis such as percentage, mean, standard deviation. and hypothesis testing by using multiple regression analysis statistics. The sample population was The elderly students in the Elderly School, Ratchasathit Sub-district, Chaiyo District, Angthong Province, consisted of 85 person.

Most of the respondents were female. accounted for (77.6%) aged over 70 years (37.6%) had lower primary education (40.0%) had a career in Agricultures (42.4%) had congenital disease, high blood pressure (41.2%) The elderly in the Elderly School, Ratchasathit Sub-district, Chaiyo District, Angthong Province had an opinion on learning were found to be at a highest level. There is an opinion on the satisfaction of the providing health services for the elderly were found to be at a highest level. The satisfaction of the elderly towards the welfare system were found to be at a highest level. The satisfaction of the elderly towards participating in activities in the elderly school were found to be at a highest level. Proving the hypothesis that learning of the elderly correlated with health satisfaction welfare and participation in activities of the elderly in the school for the elderly Ratchasathit Subdistrict, Chaiyo District, Ang Thong Province, The results of the

analysis revealed that learning for the elderly There was a statistically significant relationship with overall satisfaction at the 0.05 level.

ที่มาและความสำคัญของปัญหา

ในช่วงทศวรรษที่ผ่านมา มีรายงานข้อมูลสถานการณ์ทางประชากรจากแหล่งต่าง ๆ ที่แสดงให้เห็นว่าประเทศไทยได้เข้าสู่สังคมสูงวัยและยังคงดำเนินต่อไปในอนาคต สถานการณ์ทางด้านประชากรที่เปลี่ยนแปลงไปอย่างรวดเร็ว นำไปสู่ประเด็นที่ท้าทายต่อคุณภาพชีวิตของประชากรสูงอายุ ปัจจุบันประเทศไทยกำลังก้าวเข้าสู่สังคมผู้สูงอายุ และในอนาคตจำนวนผู้สูงอายุมีแนวโน้มจะเพิ่มมากขึ้นเรื่อย ๆ จากการที่ผู้สูงอายุมีชีวิตยืนยาวขึ้น ซึ่งหากผู้สูงอายุ ครอบครัว หรือผู้ดูแล ขาดความรู้ความเข้าใจในการดูแลตนเองหรือผู้สูงอายุแล้ว ช่วงชีวิตที่ผู้สูงอายุจะสามารถพึ่งพาตนเองได้ก็จะลดลงไปด้วย นั่นหมายถึงผู้สูงอายุต้องกลายเป็นภาระพึ่งพิงของครอบครัว ชุมชน และสังคม ประเทศไทยมีประชากรครบ 60 ล้านคนเมื่อเดือนพฤศจิกายนปี 2539 แต่จนถึงปัจจุบันเวลาผ่านไปกว่า 20 ปี ประชากรไทยยังคงมีจำนวนอยู่ที่หลัก 60 ล้านคน จำนวนการตายที่เพิ่มขึ้น ทำให้สำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ คาดการณ์ว่าในปี 2571 ประชากรของประเทศไทยจะมีอัตรา “เพิ่มติดลบ” รายงานการคาดประมาณประชากรของ

ประเทศไทยปี 2553 - 2583 (ฉบับปรับปรุง) คาดประมาณว่า ในพื้นที่ภาคเหนือจะเป็นภาคที่มี อัตราผู้สูงอายุสูงสุดคือร้อยละ 22 รองลงมาเป็นภาคตะวันออกเฉียงเหนือที่คาดว่าจะมีอัตรา ผู้สูงอายุร้อยละ 20 ตามด้วยภาคกลางและภาคใต้ที่มีอัตราผู้สูงอายุต่ำสุดคือประมาณร้อยละ 15 และในปี 2565 ประเทศไทยจะเป็นสังคมสูงอายุอย่างสมบูรณ์ หรือหมายถึงสัดส่วนประชากรอายุ 60 ปี ขึ้นไปสูงถึงร้อยละ 20 ก่อนที่ในปี 2576 ประเทศไทยจะเป็นสังคมสูงอายุระดับสุดยอด นอกจากนี้สภาพครอบครัวไทยที่เปลี่ยนแปลงไปจากอดีต จากที่มีคนหลากหลายรุ่นอยู่ในครัวเรือน เดียวกันกลายเป็นครัวเรือนเดี่ยวมากขึ้น ทำให้ผู้สูงอายุต้องอยู่กันตามลำพังขาดผู้ดูแลและอาจเกิด ความรู้สึกที่ชีวิตไร้ความหมาย

จากประเด็นปัญหาดังกล่าวจึงก่อให้เกิดการตื่นตัวมากขึ้น ทำให้หน่วยงานของรัฐ เล็งเห็นถึงความสำคัญของการดูแลผู้สูงอายุ โรงเรียนผู้สูงอายุจึงได้กลายมาเป็นอีกทางเลือกหนึ่งในการ รับมือต่อสถานการณ์ผู้สูงอายุ เพื่อให้ผู้สูงอายุได้มีความรู้ ความเข้าใจในเรื่องของการดูแล สุขภาวะในทุกด้านที่มีความจำเป็นต่อการดำรงชีวิต และสวัสดิการที่ผู้สูงอายุควรจะได้รับ ซึ่งจะทำ ให้ผู้สูงอายุรู้สึกที่ตนเองไม่เป็นภาระของครอบครัวและสังคม

คำถามในการวิจัย

1. การเรียนรู้ของผู้สูงอายุมีความสัมพันธ์ต่อการจัดการระบบสุขภาวะ การ จัดสวัสดิการ และกิจกรรมของผู้สูงอายุในโรงเรียนผู้สูงอายุอย่างไร
2. ผู้สูงอายุมีความพึงพอใจต่อการจัดการระบบสุขภาวะ การ จัดสวัสดิการ และกิจกรรมในโรงเรียนผู้สูงอายุอยู่ในระดับใด

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาระดับความพึงพอใจในการจัดการระบบสุขภาวะและสวัสดิการใน โรงเรียนผู้สูงอายุ ตำบลราชสถิตย์ อำเภอยะโฮ จังหวัดอ่างทอง
2. เพื่อหาความสัมพันธ์ระหว่างการเรียนรู้ของผู้สูงอายุต่อการจัดการระบบสุขภาวะ และสวัสดิการในโรงเรียนผู้สูงอายุ ตำบลราชสถิตย์ อำเภอยะโฮ จังหวัดอ่างทอง
3. เพื่อหาความสัมพันธ์ระหว่างการเรียนรู้ของผู้สูงอายุกิจกรรมของผู้สูงอายุ โรงเรียน ผู้สูงอายุ ตำบลราชสถิตย์ อำเภอยะโฮ จังหวัดอ่างทอง

ทฤษฎีและแนวคิดที่เกี่ยวข้องกับการวิจัย

การศึกษาวิจัยเรื่อง อิทธิพลของการเรียนรู้ที่มีต่อความพึงพอใจของผู้สูงอายุในการจัดการระบบสุขภาพและสวัสดิการในโรงเรียนผู้สูงอายุ ตำบลราชสถิตย์ อำเภอยะโฮ จังหวัดอ่างทอง ผู้วิจัยได้ศึกษาค้นคว้าเอกสาร บทความ และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ดังนี้

- 2.1 แนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับระบบการดูแลสุขภาพผู้สูงอายุ
- 2.2 แนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับการจัดสวัสดิการสังคมผู้สูงอายุ
- 2.3 แนวคิดและทฤษฎีกิจกรรมผู้สูงอายุ
- 2.4 แนวคิดและทฤษฎีการเรียนรู้ของผู้สูงอายุ
- 2.5 แนวคิดเกี่ยวกับโรงเรียนผู้สูงอายุและภาคีเครือข่ายที่เกี่ยวข้อง
- 2.6 งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง
- 2.7 กรอบแนวคิดในการวิจัย

ตัวแปรอิสระ (IV)

การเรียนรู้ของผู้สูงอายุ

- ประสบการณ์ทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรม
- แรงจูงใจมีผลต่อความสนใจที่จะเรียนรู้
- รูปแบบและความต้องการในการเรียนรู้ทำให้ผู้เรียนประสบผลสำเร็จ
- สถานที่/สภาพแวดล้อมในการเรียน /บรรยากาศในชั้นเรียนส่งผลต่อการเรียนรู้
- การมีส่วนร่วมในกิจกรรมและการบูรณาการความรู้ต่างๆ

ตัวแปรตาม (DV)

ความพึงพอใจในการจัดการระบบสุขภาพ และสวัสดิการในโรงเรียนผู้สูงอายุ ตำบลราชสถิตย์ อำเภอยะโฮ จังหวัดอ่างทอง

- 1. ด้านสุขภาพ**
  - ความคาดหวังในการมีสุขภาพกายและสุขภาพจิตที่ดี
  - การมีความคิดในแง่บวกต่อสถานการณ์ต่างๆ
  - มีความคิดที่เป็นเหตุผล และมีการเรียนรู้สิ่งใหม่ๆ
    - การเข้าใจความรู้สึกและอารมณ์ของผู้อื่น
    - การมีเป้าหมายในชีวิต
    - มีความสัมพันธ์ที่ดีกับคนอื่น
    - เห็นคุณค่าของตัวเอง
    - การจัดการสภาพแวดล้อมและที่อยู่อาศัย
- 2. ด้านสิทธิและสวัสดิการ**
  - การบริการทางการแพทย์/สาธารณสุข
  - การให้บริการทางด้านการศึกษา/การเข้าถึงข้อมูลข่าวสาร
  - การช่วยเหลือด้านการทำงานและรายได้
  - การบริการด้านที่อยู่อาศัย/สถานสงเคราะห์
  - การบริการเบี่ยงชีฟให้แก่ผู้สูงอายุ
  - การบริการจัดตั้งศูนย์รวมของผู้สูงอายุ
  - การบริการทางด้านกฎหมาย/ผลประโยชน์ของผู้สูงอายุ
- 3. กิจกรรมของผู้สูงอายุ**
  - การทำกิจกรรมต่างๆ อย่างต่อเนื่องทำให้เกิดความพึงพอใจในชีวิต
    - มีความเชื่อมั่นและเห็นคุณค่าในตัวเอง
    - การเป็นส่วนหนึ่งของสังคมส่งผลให้มีความสุขและมีคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้น
      - มีแรงจูงใจที่จะสร้างความสัมพันธ์กับบุคคลอื่น
      - สามารถฟื้นฟูทางด้านจิตใจ หรือคลายเครียดเมื่อได้เข้าสังคม ทำให้ปรับตัวได้ดีต่อการใช้ชีวิต

ระเบียบวิธีวิจัย

การศึกษา อิทธิพลของการเรียนรู้ที่มีต่อความพึงพอใจของผู้สูงอายุในการจัดการระบบสุขภาพและสวัสดิการในโรงเรียนผู้สูงอายุ ตำบลราชสถิตย์ อำเภอลำดวน จังหวัดอ่างทอง มีวิธีการวิจัย ดังนี้

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1.1 ประชากร

ประชากรที่ใช้ในการศึกษาคั้งนี้ คือ นักเรียนผู้สูงอายุในโรงเรียนผู้สูงอายุตำบลราชสถิตย์ อำเภอลำดวน จังหวัดอ่างทอง จำนวน 102 คน

1.2 กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาคั้งนี้คือ นักเรียนผู้สูงอายุในโรงเรียนผู้สูงอายุตำบลราชสถิตย์ อำเภอลำดวน จังหวัดอ่างทอง

การกำหนดขนาด ตัวอย่างในการศึกษาคั้งนี้ ได้จากการคำนวณโดยทราบประชากรที่มีจำนวนแน่นอน (Finite population) นักเรียนผู้สูงอายุในโรงเรียนผู้สูงอายุตำบลราชสถิตย์ จำนวน 102 คน ผู้ศึกษาจึงใช้วิธีสุ่มตัวอย่างแบบง่าย โดยการกำหนดขนาดของตัวอย่างด้วยวิธีของ ทาโร ยามาเน่ (Yamane, 1973) ที่ระดับความคลาดเคลื่อน 0.05

2. เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษา

2.1 เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษา

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บข้อมูลคั้งนี้ คือ แบบสอบถาม ซึ่งมีลักษณะเป็นแบบสอบถามแบบปลายปิด (Close-end Questionnaire) ประกอบด้วย 3 ส่วน ดังนี้

ส่วนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปเกี่ยวกับบุคคล มีลักษณะเป็นคำถามปลายปิด ประกอบด้วยคำถาม 6 ข้อ ได้แก่ เพศ อายุ ระดับการศึกษา อาชีพ โรคประจำตัว โดยลักษณะของแบบสอบถามเป็นแบบสำรวจรายการ (Check List)

ส่วนที่ 2 แบบสอบถามข้อมูลเกี่ยวกับการเรียนรู้ของผู้สูงอายุในโรงเรียนผู้สูงอายุ ตำบลราชสถิตย์ อำเภอลำดวน จังหวัดอ่างทอง จำนวน 10 ข้อ

ส่วนที่ 3 เป็นแบบสอบถามความคิดเห็น เพื่อวัดเพื่อวัดระดับความพึงพอใจในการจัดการระบบ สุขภาวะและสวัสดิการในโรงเรียนผู้สูงอายุ ตำบลราชสถิตย์ อำเภอลำทะเมนชัย จังหวัดอ่างทอง จำนวน 14 ข้อ

3. ตรวจสอบเครื่องมือ

การตรวจสอบความตรงของเนื้อหาจากผู้เชี่ยวชาญ (Validity) เพื่อตรวจสอบคุณภาพ ของเครื่องมือด้านความตรง (Content Validity) โดยนำแบบสอบถามที่สร้างเสร็จเรียบร้อยแล้ว เสนอผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบความตรงของเนื้อหา จำนวน 3 ท่าน ผู้วิจัยนำข้อเสนอแนะต่าง ๆ มาใช้ เป็นแนวทางในการปรับปรุงแก้ไขข้อความและเนื้อหาให้เป็นมติจากผู้เชี่ยวชาญ และพัฒนา เครื่องมือเพื่อใช้เก็บข้อมูลเพื่อให้มีคุณภาพต่อไป

การทดสอบความเชื่อมั่น (Reliability) ของแบบสอบถาม โดยการนำ try out เครื่องมือ จากกลุ่มประชากรผู้สูงอายุจำนวน 30 คน ผลการศึกษาพบว่า ค่า Cronbach's Alpha ของแบบสอบถามภาพรวมเท่ากับ 0.846 เมื่อจำแนกเป็นรายข้อพบว่าไม่มีข้อใดมีค่า Cronbach's Alpha ต่ำกว่า 0.800 ทำให้สามารถอธิบายได้ว่า แบบสอบถามฉบับนี้มีความเชื่อมั่น สามารถ นำไปใช้ในการวิจัยได้

4 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

1. สถิติเชิงพรรณนา (Descriptive Statistics) เป็นการบรรยายของข้อมูลด้วยสถิติ เบื้องต้น ได้แก่ ค่าร้อยละ (Percentage : %) ค่าเฉลี่ย (Arithmetic Mean : $\bar{X}$) ซึ่งผู้ศึกษาใช้ ในการวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปส่วนบุคคลและข้อมูลเกี่ยวกับกลุ่มตัวอย่างประชากร ทั้งนี้เพื่อนำมา สรุปคะแนนคำตอบของตัวแปรแต่ละตัว ซึ่งจะใช้ในการทดสอบสมมติฐานต่อไป

2. สถิติเชิงอนุมาน (Inferential Statistics) เป็นการใช้ค่าสถิติในการวิเคราะห์ ข้อมูลระหว่างตัวแปรต้นและตัวแปรตามเพื่อทดสอบสมมติฐานที่ได้กำหนดไว้ โดยใช้สถิติการ วิเคราะห์ถดถอยพหุคูณ (Multiple regression Analysis) เป็นวิธีการวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อหา ความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรตาม (Y) หรือตัวแปรเกณฑ์ (Criterion Variable) จำนวน 1 ตัว กับตัวแปรอิสระ (X) หรือตัวแปรพยากรณ์ หรือตัวแปรทำนาย (Predictor Variable) ตั้งแต่ 2 ตัวขึ้นไป

ผลการศึกษา

1. จากการวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง คิดเป็นร้อยละ 77.6 อายุมากกว่า 70 ปี คิดเป็นร้อยละ 37.6 มีการศึกษาอยู่ใน

ระดับประถมศึกษาตอนต้น คิดเป็นร้อยละ 40.0 ประกอบอาชีพเกษตรกร คิดเป็นร้อยละ 42.4 และ มีโรคประจำตัวเป็นโรคความดันโลหิต คิดเป็นร้อยละ 41.2

2. จากการวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับการเรียนรู้ของผู้สูงอายุพบว่า โดยภาพรวม ผู้สูงอายุมีการเรียนรู้อายุในระดับสูง ที่ค่าเฉลี่ย 4.10 เมื่อจำแนกเป็นรายข้อพบว่า ในข้อ “เมื่อท่านได้มาเข้าเรียนในโรงเรียนผู้สูงอายุท่านรู้สึกมีความมั่นใจในตัวเองมากขึ้น” มีระดับความคิดเห็นสูงสุด ที่ค่าเฉลี่ย 4.25 รองลงมาคือในข้อ “ท่านได้รับความรู้ในเรื่องของสิทธิสวัสดิการที่หน่วยงานของรัฐให้การสนับสนุนและท่านมีความสนใจที่จะเรียนรู้เมื่อมีวิทยากรจากหน่วยงานอื่นๆมาแนะนำหรือให้ความรู้ในการฝึกอาชีพ” ที่ค่าเฉลี่ย 4.17 และในข้อ “ท่านได้รับความรู้เรื่องเทคโนโลยีสารสนเทศและได้ลงมือปฏิบัติจริงเช่น การเรียนรู้จากการใช้แอปพลิเคชันในโทรศัพท์มือถือ, การใช้คอมพิวเตอร์เบื้องต้น” มีระดับความคิดเห็นน้อยที่สุดที่ค่าเฉลี่ย 3.85

3. จากการวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับความพึงพอใจของผู้สูงอายุ พบว่า โดยภาพรวม ผู้สูงอายุมีความพึงพอใจอยู่ในระดับสูง ที่ค่าเฉลี่ย 4.21 เมื่อจำแนกเป็นรายด้านพบว่า ในด้านการเข้าร่วมกิจกรรม ผู้สูงอายุมีความพึงพอใจสูงสุด ที่ค่าเฉลี่ย 4.30 รองลงมาคือในด้านสวัสดิการ ที่ค่าเฉลี่ย 4.21 และในด้านสุขภาพ ที่ค่าเฉลี่ย 4.13 ตามลำดับ โดยมีรายละเอียดดังนี้

3.1 ความพึงพอใจของผู้สูงอายุต่อระบบสุขภาพ พบว่า ผู้สูงอายุมีความพึงพอใจต่อระบบสุขภาพโดยรวมอยู่ในระดับสูง ที่ค่าเฉลี่ย 4.13 เมื่อจำแนกเป็นรายข้อพบว่า ในข้อ “ท่านมีความสัมพันธ์ที่ดีกับคนอื่น เข้าใจความรู้สึกและอารมณ์ของคนอื่นมากขึ้น” มีระดับความคิดเห็นสูงสุด ที่ค่าเฉลี่ย 4.28 รองลงมาคือในข้อ “ท่านรู้สึกเห็นคุณค่าในตัวเองและมีความพึงพอใจต่อการใช้ชีวิต” ที่ค่าเฉลี่ย 4.23 และในข้อ “ท่านได้รับการบริการตรวจสอบสุขภาพประจำปีเมื่อไปโรงเรียนผู้สูงอายุ” มีระดับความคิดเห็นน้อยที่สุดที่ค่าเฉลี่ย 3.95

3.2 ความพึงพอใจของผู้สูงอายุต่อระบบสวัสดิการ พบว่า ผู้สูงอายุมีความพึงพอใจของผู้สูงอายุต่อระบบสวัสดิการ โดยรวมอยู่ในระดับสูง ที่ค่าเฉลี่ย 4.21 เมื่อจำแนกเป็นรายข้อพบว่า ในข้อ “ท่านได้รับการบริการด้านสวัสดิการในการส่งเสริมอาชีพผ่านโครงการฝึกอาชีพต่างๆ เพื่อให้มีรายได้เพิ่มขึ้น สามารถนำไปพัฒนาต่อยอดหรือประกอบอาชีพได้” มีระดับความคิดเห็นสูงสุด ที่ค่าเฉลี่ย 4.40 รองลงมาคือในข้อ “ท่านได้รับการบริการด้านสวัสดิการในการให้คำปรึกษาแก่ผู้สูงอายุ เช่น การให้คำแนะนำด้านสิทธิ / กฎหมาย หรือประโยชน์ต่างๆที่ผู้สูงอายุควรจะได้รับ เป็นต้น” ที่ค่าเฉลี่ย 4.38 และในข้อ “ท่านได้รับการบริการหรือคำแนะนำทางด้านการจัดสภาพแวดล้อมที่อยู่อาศัยที่เหมาะสมกับผู้สูงอายุ” มีระดับความคิดเห็นน้อยที่สุดที่ค่าเฉลี่ย 4.01

3.3 ความพึงพอใจของผู้สูงอายุต่อการเข้าร่วมกิจกรรมในโรงเรียนผู้สูงอายุพบว่า ผู้สูงอายุมีความพึงพอใจต่อการเข้าร่วมกิจกรรมในโรงเรียนผู้สูงอายุโดยรวมอยู่ในระดับสูง ที่

ค่าเฉลี่ย 4.30 เมื่อจำแนกเป็นรายข้อพบว่า ในข้อ “กิจกรรมส่งเสริมสุขภาพด้านอาหาร” มีระดับความคิดเห็นสูงสุด ที่ค่าเฉลี่ย 4.45 รองลงมาคือในข้อ “กิจกรรมการตรวจสุขภาพประจำปี และกิจกรรมส่งเสริมทางพุทธศาสนา” ที่ค่าเฉลี่ย 4.37 และในข้อ “กิจกรรมด้านสังคม จิตอาสา/การเยี่ยมบ้าน” มีระดับความคิดเห็นน้อยที่สุดที่ค่าเฉลี่ย 4.12

4. การพิสูจน์สมมติฐานที่ว่า การเรียนรู้ของผู้สูงอายุ มีความสัมพันธ์กับความพึงพอใจด้านสุขภาพ ด้านสวัสดิการ และการเข้าร่วมกิจกรรมของผู้สูงอายุ ในโรงเรียนผู้สูงอายุ ตำบลราชสถิตย์ อำเภอลำดวน จังหวัดอ่างทอง

ผลการพิสูจน์สมมติฐาน พบว่า การเรียนรู้ของผู้สูงอายุ มีความสัมพันธ์กับความพึงพอใจโดยรวมของผู้สูงอายุ ในโรงเรียนผู้สูงอายุ ตำบลราชสถิตย์ อำเภอลำดวน จังหวัดอ่างทอง อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 (Sig=0.000) โดยที่ ค่า R = 620 หมายความว่า การเรียนรู้มีความสัมพันธ์กับความพึงพอใจในระดับมาก และ $R^2 = 0.384$ หมายความว่า ปัจจัยการเรียนรู้สามารถนำมาทำนายความพึงพอใจได้ร้อยละ 38.4 ที่เหลือร้อยละ 61.6 มาจากปัจจัยอื่น ผู้วิจัยจึงได้นำค่าสัมประสิทธิ์ของตัวทำนายมาเขียนเป็นสมการทำนายแนวโน้มการเรียนรู้ของผู้สูงอายุ กับความพึงพอใจโดยรวมของผู้สูงอายุ ในโรงเรียนผู้สูงอายุ ตำบลราชสถิตย์ อำเภอลำดวน จังหวัดอ่างทอง ได้ดังนี้

$$\text{ความพึงพอใจของผู้สูงอายุ โดยรวม} = 2.225 + 0.485X_{\text{การเรียนรู้}}$$

จากสมการสามารถอธิบายได้ว่า เมื่อสัมประสิทธิ์ของการเรียนรู้เพิ่มขึ้น 1 หน่วย ความพึงพอใจของผู้สูงอายุโดยรวม จะเพิ่มขึ้น 0.485 หน่วย เมื่อจำแนกเป็นรายด้าน จะมีรายละเอียดดังนี้

การเรียนรู้ของผู้สูงอายุ มีความสัมพันธ์กับความพึงพอใจด้านสุขภาพ ของผู้สูงอายุ ในโรงเรียนผู้สูงอายุ ตำบลราชสถิตย์ อำเภอลำดวน จังหวัดอ่างทอง อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 (Sig=0.000) โดยที่ ค่า R = 529 หมายความว่า การเรียนรู้มีความสัมพันธ์กับความพึงพอใจในระดับปานกลาง และ $R^2 = 0.280$ หมายความว่า ปัจจัยการเรียนรู้สามารถนำมาทำนายความพึงพอใจได้ร้อยละ 28.0 ที่เหลือร้อยละ 72.0 โดยเมื่อสัมประสิทธิ์ของการเรียนรู้เพิ่มขึ้น 1 หน่วย ความพึงพอใจของผู้สูงอายุด้านสุขภาพ จะเพิ่มขึ้น 0.493 หน่วย

การเรียนรู้ของผู้สูงอายุ มีความสัมพันธ์กับความพึงพอใจด้านสวัสดิการ ของผู้สูงอายุ ในโรงเรียนผู้สูงอายุ ตำบลราชสถิตย์ อำเภอลำดวน จังหวัดอ่างทอง อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 (Sig=0.000) โดยที่ ค่า R = 431 หมายความว่า การเรียนรู้มีความสัมพันธ์กับความพึงพอใจ

ในระดับปานกลาง และ $R^2 = 0.186$ หมายความว่า ปัจจัยการเรียนรู้ สามารถนำมาทำนายความพึงพอใจได้ร้อยละ 18.6 ที่เหลือร้อยละ 81.4 มาจากปัจจัยอื่น โดยเมื่อสัมประสิทธิ์ของการเรียนรู้เพิ่มขึ้น 1 หน่วย ความพึงพอใจของผู้สูงอายุด้านสวัสดิการ จะเพิ่มขึ้น 0.354 หน่วย

การเรียนรู้ของผู้สูงอายุ มีความสัมพันธ์กับความพึงพอใจด้านการเข้าร่วมกิจกรรมของผู้สูงอายุในโรงเรียนผู้สูงอายุ ตำบลราชสถิตย์ อำเภอไชโย จังหวัดอ่างทอง อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 (Sig=0.000) โดยที่ ค่า $R = 0.598$ หมายความว่า การเรียนรู้มีความสัมพันธ์กับความพึงพอใจในระดับปานกลาง และ $R^2 = 0.358$ หมายความว่า ปัจจัยการเรียนรู้ สามารถนำมาทำนายความพึงพอใจได้ร้อยละ 35.8 ที่เหลือร้อยละ 64.2 มาจากปัจจัยอื่น โดยเมื่อสัมประสิทธิ์ของการเรียนรู้เพิ่มขึ้น 1 หน่วย ความพึงพอใจของผู้สูงอายุด้านการเข้าร่วมกิจกรรม จะเพิ่มขึ้น 0.609 หน่วย

ข้อเสนอแนะ

1) ข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย

- ควรมีการจัดทำโครงการที่ก่อให้เกิดความรู้สึกถึงคุณค่าให้กับผู้สูงอายุมากกว่าที่เป็นอยู่ และควรเสริมให้มีการทำกิจกรรมร่วมกับคนในวัยอื่นๆ เพื่อให้เกิดความแปลกใหม่ในการทำกิจกรรม และทำรู้สึกว่าคุณค่า ยังมีเหตุผลที่จะมีชีวิตอยู่ต่อ

2) ข้อเสนอแนะเชิงวิชาการ

- ควรมีการศึกษาวิธีการเสริมสร้างความรู้สึกถึงคุณค่าในตนเอง และทำการถ่ายทอดให้แก่ผู้สูงอายุด้วยวิธีการสื่อสารที่ทำให้เข้าใจง่าย

3) ข้อเสนอแนะเชิงการบริหาร

- ควรมีการจัดทำฐานข้อมูลแสดงถึงคุณภาพชีวิตของผู้สูงอายุ โดยเฉพาะด้านความสุขในโรงเรียน โดยการศึกษาปัจจัยอื่นๆ ต่อยอดไปจากงานวิจัยเล่มนี้ เพื่อให้ทราบถึงปัจจัยที่ส่งผลต่อความพึงพอใจของผู้สูงอายุ

4) ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยในอนาคต

- ควรมีการศึกษาโดยใช้แบบสัมภาษณ์หรือการพูดคุยกับผู้ตอบแบบสอบถามโดยตรง เพื่อให้ได้ข้อมูลเชิงลึกในการทำการวิเคราะห์ถึงความคิดเห็นและเปรียบเทียบในด้านต่างๆ รวมถึงปัจจัยที่มีผลต่อระดับความคิดเห็นและเปรียบเทียบของผู้ตอบแบบสอบถามด้วย และควรศึกษา

ปัจจัยอื่นๆ เพื่อให้ได้ทราบข้อมูลที่สามารถทำให้ความพึงพอใจของผู้สูงอายุในโรงเรียนผู้สูงอายุมีมากขึ้น